

eWIN

Zpravodaj ELEKTROWIN a.s.

1 / 2010

„Kolektivní systém ELEKTROWIN je největší a nejsilnější v ČR a směle se může měřit s většinou kolektivních systémů působících v Evropě,“ říká předseda představenstva Ing. Jaroslav Holakovský.

WINEJNERY již pomáhají sběrným dvorům. Během letošního roku plánuje ELEKTROWIN rozmístit po republice několik set speciálních velkoobjemových kontejnerů.

S elektroodpadem zatočí dalších 80 měst a obcí. Informační kampaň na podporu zpětného odběru a recyklace vysloužilých elektrospotřebičů zahájila 2. ročník.

JSME S VÁMI

- Editorial 3
- Kolektivní systém ELEKTROWIN je největší a nejsilnější v ČR 4-6
- Zpětný odběr loni stoupl o třicet procent 7
- S elektroodpadem zatočí dalších 80 měst a obcí 8-10
- Intenzivnější spolupráce s kraji 11
- Webové stránky ELEKTROWINU v novém 12-13
- Skoro všechna energie, kterou umíme využívat, má prapůvod v energii atomových jader 14-15
- Motivační program přispívá k zvýšení úrovně zpětného odběru 16
- WEEE Forum potvrdilo: Rok 2009 byl úspěšný! 17
- Novinka – malý stacionární kontejner 18
- Putující kontejner je opět na cestě 19
- Brožura pro partnerské obce 20
- CD pro obce aktualizováno 21
- WINEJNERY již pomáhají sběrným dvorům 22
- ELEKTROWIN podpořil oslavy Dne Země 23
- Eurorebus potřetí zkouší z ekologie 24
- *Uklid'me si svět!* jde do finále 25
- S vysloužilci do ZOO potřetí 26
- Nový sazebník po změně DPH 27
- Zvyšuje se kompletnost spotřebičů, prozradilo vzorkování 28
- Systém zpracovatelských zařízení 29
- Novela platí přes půl roku 30
- Co se vyrábí z vysloužilých spotřebičů 31
- Pro volnou chvíli 32

EWIN zpravodaj • Pátý ročník • Toto číslo vyšlo 30. května 2010 • Vydavatel ELEKTROWIN a.s., Michelská 300/60, 140 00 Praha 4
 • tel.: +420 241 091 832 • web: www.elektrowin.cz • Redakce Omne Bonum, Hájkova 6, 130 00 Praha 3, tel.: +420 221 702 232
 • Grafická úprava Johana Kobzová • CTP QT studio, s. r. o., Hornokřčská 60, 140 00 Praha 4 • Tisk Vandruck, Havlíčkova 16, 264 01 Sedlčany
 • Evidenční číslo: MK ČR E 16741 • Dotazy, náměty a připomínky posílejte na e-mailovou adresu: tana.pokorna@elektrowin.cz

Vážení přátelé,

dovolte mi, abych úvodní slovo k prvnímu vydání zpravodaje EWIN v roce 2010, tedy v roce pátého výročí založení naší společnosti, pojal trochu jinak, než tomu bylo doposud zvykem. Vždy jsem se na tomto místě snažil vystihnout to nejaktuálnější z vývoje za uplynulý půlrok. Teď bych měl asi zrekapitulovat uplynulých pět let, ale to za mne udělal předseda představenstva naší společnosti Jaroslav Holakovský v rozhovoru, který zpravodaji EWIN poskytl. Já budu také bilancovat, ale zkusím to jinak – co minulých pět let přineslo mně osobně.

Začátkem roku 2005 jsem zastával vedoucí pracovní pozici u největšího evropského výrobce domácích spotřebičů. Stabilizovaná firma, tehdy osm let úspěšného působení na českém trhu, desítky let tradice, vynikající kolektiv, dobrý šéf, co více si přát.

Protože jsem působil ve firmě celosvětového významu, měl jsem již od roku 2003 přehled nejen o vývoji evropské legislativy, ale i o činnosti evropských kolektivních systémů, které tehdy fungovaly převážně na základě dobrovolných dohod výrobců se státními autoritami, i o jejich výsledcích. Řešení problematiky zpětného odběru jsem bral jako poslání a říkal jsem si, že to musí být i fajn práce.

Proto když přišla nabídka, abych se stal generálním ředitelem tehdy ještě neexistující společnosti, chtěl jsem se poradit se svým tehdejším šéfem, zda jít do zřetelné nejistoty. Neměl moc radost, že odcházím, ale bral to nejen jako dobrou příležitost pro mne uplatnit se v perspektivním oboru, ale i jako ocenění postavení a významu celé firmy. Dodnes spolu výborně vycházíme.

Potom ale začal kolotoč, který jsem si předtím nedovedl představit – rozjet skutečně unikátní společnost v podmínkách nedotažené legislativy znamenalo po několik měsíců práci deset až dvanáct hodin denně, hojně proloženou pracovními

víkendy. Nutnost poznat se pracovní nejen s novými kolegy, ale i se členy statutárních orgánů společnosti.

Je něco jiného, když se zástupci výrobců, bývalými kolegy z branže, nyní nadřízenými, diskutujete na semináři, než když o vás a vašich návrzích rozhodují. Dalo se to přežít jen díky touze něco smysluplného vybudovat a vědomí, že všichni táhneme za jeden provaz a že chceme dosáhnout vytčeného cíle, i když naše názory na jeho dosažení se občas diametrálně různily.

Dnes musím poděkovat všem, kteří byli u začátků naší společnosti, a jsem moc rád, že s většinou z nich mohu spolupracovat dodnes. A musím poděkovat i své rodině – byl jsem neustále v práci a věnovat se běžnému rodinnému životu prostě nešlo.

O to víc mne mrzí největší zklamání, které moje působení ve zpětném odběru provází, a tím je moje zkušenost s fungováním státní správy a vynucováním práva. Nevytvářel jsem si žádná optimistická vize, ale skutečnost předčila i ta nejčernější očekávání.

Na druhou stranu jsem dostal jedinečnou příležitost něco dokázat a podílet se na vybudování něčeho nového, smysluplného. Celou mou profesní kariéru mne zajímalo poznávání nových oborů lidské činnosti a vždy jsem se rád seznamoval s novými lidmi. Toho se mi dostalo měrou vrchovatou jak mezi našimi partnery a zákazníky, tak i v zahraničí díky zapojení kolektivního systému ELEKTROWIN do WEEE Fora. Zcela novou zkušeností pro mne je možnost působit v představenstvu tohoto mezinárodního sdružení a seznamovat se s různými názory, přístupy a styly práce.

Nedávno jsem dostal otázku, zda bych při vědomí všech překážek a úskalí uplynulých pěti let do zpětného odběru šel znovu. Možná vás to překvapí, ale odpověděl jsem, že určitě.

Váš
Roman Tvrzník

foto: Štěpán Bahenský

KOLEKTIVNÍ SYSTÉM ELEKTROWIN JE NEJVĚTŠÍ A NEJSILNĚJŠÍ V ČR...

...a směle se může měřit s většinou kolektivních systémů působících v Evropě, zhodnotil výsledek usilovné práce kolektivního systému ELEKTROWIN v oblasti zpětného odběru, který spatřil „světlo světa“ před pěti lety, předseda představenstva akciové společnosti Ing. Jaroslav Holakovský. Nebylo to lehkých pět let.

Vzpomenete si, co byly první věci, kterými jste se zabýval a které jste musel vyřešit poté, co před pěti lety začala existovat akciová společnost ELEKTROWIN?

Těch věcí byla celá řada, ostatně jako vždy, když se rozbíhá soukolí nově založené akciové společnosti. Na co si však vzpomínám docela dobře, to byl pocit zadostiučinění, že se podařilo bez jakýchkoli průtahů a administrativních překážek společnost založit a následně zapsat do obchodního rejstříku příslušného soudu.

Víte, když jsem v přípravné fázi konzultoval založení společnosti tohoto typu s různými experty, včetně notáře, tak jsem často zaznamenával pochybnosti, zda se to podaří. Je potřeba si uvědomit, že společnost založilo 12 největších výrobců domácích elektrospotřebičů, společností vzájemně si konkurujících nejen na našem trhu. Navíc většina z nich má své centrály v zahraničí a dostat odpovědné pracovníky s příslušným oprávněním k založení akciové společnosti ELEKTROWIN v jeden den ve stanovenou hodinu k jednomu stolu u notáře, aby podepsali zakladatelskou smlouvu, rozhodně nebylo jednoduché.

Snadné nebylo ani připravit příslušné dokumenty k zápisu společnosti do obchodního rejstříku, protože v té době žádná podobná společnost s takovým předmětem činnosti, jaký má zapsán

ELEKTROWIN, neexistovala a soudy s touto oblastí činnosti neměly žádné zkušenosti. Nakonec se vyplatila důkladná právní i odborná příprava, která spojená s cílevědomostí přinesla své ovoce, a vše dobře dopadlo.

Zpočátku před námi stála celá řada věcí, které bylo třeba zařídit, navíc v prostředí určité právní nejistoty, která rozběh systému zpětného odběru elektrozařízení v ČR provázela. Výrobci, kteří založili naši společnost, však věnovali mnoho času a úsilí přípravné fázi a na plnění svých zákonných povinností se dobře připravili. Shodli se na tom, že své povinnosti budou plnit kolektivně a že si za tímto účelem založí akciovou společnost, která dostala název ELEKTROWIN. My jsme od samého počátku věděli, čeho chceme a musíme dosáhnout, měli jsme jasné cíle a za těmi jsme šli.

Stal jste se předsedou představenstva subjektu, který se měl zabývat zcela novou, do té doby u nás naprosto neznámou oblastí činnosti. Jak často jste musel zpočátku někomu vysvětlovat, co že ten ELEKTROWIN vlastně dělá a k čemu to je?

Vysvětlovat smysl naší práce jsme zpočátku museli téměř denně. Vysvětlovat však nestačí. O smysluplnosti naší činnosti jsme museli přesvědčit konkrétními výsledky, které se postupně začaly dosta-

foto: Štěpán Bahenský

vovat a utvrzovaly nás – a poté i širokou veřejnost – v tom, že naše práce má smysl a že je přínosná pro ochranu životního prostředí, což je hlavní cíl.

Ostatně informační kampaně a osvětlu v této oblasti provádíme soustavně, po celou dobu naší pětileté činnosti. Svědčí o tom i naše konkrétní projekty, za všechny bych jmenoval projekt *Uklidme si svět!* a *Zatočte s elektroodpadem*.

Kdy jste začal pociťovat, že se to mění a že roste povědomí veřejnosti o zpětném odběru vysloužilých elektrozařízení?

Jak jsem již uvedl, své okolí a následně i veřejnost o smyslu své práce přesvědčíte jedině dobrými a průkaznými výsledky. Myslím, že toto platí obecně a naše činnost není – a ani nemůže být – výjimkou.

Když jsme začínali, setkávali jsme se s velkou nedůvěrou u mnoha obcí. Postupem času však přišly na to, že spolupráce

JIŽ 5 LET
JSME S VÁMI

s námi je pro ně přínosná a že jim uspořídáme značné finanční prostředky, které dosud v rámci sběru a likvidace komunálního odpadu na sběr a likvidaci elektroodpadu vynakládaly.

Podobně k nám zpočátku přistupovalo mnoho konečných prodejců. I je jsme však postupně přesvědčili o výhodách spolupráce s naší společností. Dnes právě oni spolu se sběrnými dvory obcí jsou významnými články naší sběrné sítě. Soustavou a širokou informační kampaní postupně přesvědčujeme veřejnost o prospěšnosti naší práce. V neposlední řadě je cítit stále se zvyšující zájem médií, která oproti začátkům naší činnosti hledají a také nacházejí pozitiva na naší práci.

Domníváte se, že je dnes už povědomí veřejnosti na potřebné úrovni?

Toto je běh na dlouhou trať. Je třeba si uvědomit, že my, ve střední Evropě, máme značný skluz oproti zemím ve Skandinávii, ale i mnohým zemím západně od našich hranic.

Systémy sběru a recyklace elektrozařízení jsou v severovýchodních zemích budovány a provozovány několikanásobně delší dobu než u nás, povědomí veřejnosti o jejich činnosti je hlubší a odpovídá nejen značnému časovému náskoku, ale také jiné mentalitě a ekologickému cítění tamějších obyvatel.

Za důležité považuji, že jsme s odborníky těchto zemí v nepřetržitém pracovním kontaktu a mnoho jejich zkušeností využíváme i pro naši práci.

Jaké největší překážky jste za uplynulých pět let musel řešit vy osobně, potažmo celý váš kolektivní systém?

Prakticky po celé pětileté období naší činnosti se pohybujeme v prostředí určité právní nejistoty. Začalo to v roce 2005 tím, že prováděcí vyhláška k novele zákona o odpadech byla vydána opožděně a v důsledku toho se zbytečně zpozdil

i zápis výrobců a provozovatelů kolektivních systémů do Seznamu výrobců elektrozařízení na MŽP. ELEKTROWIN byl jako první pravomocně zapsán dne 5. prosince 2005, do té doby jsme prakticky nemohli zpětný odběr zajišťovat.

V krátké době po vydání vyhlášky byla tato právní norma napadena stížností skupiny poslanců PS PČR podanou k Ústavnímu soudu s požadavkem na její zrušení. Tato věc se vlekla několik let, až Ústavní soud svým usnesením stížnost zamítl.

V mezidobí však probíhala řada řízení o rozkladech proti rozhodnutím MŽP o zápisu některých provozovatelů kolektivních systémů (KS) do Seznamu výrobců elektrozařízení, a dokonce i několik soudních řízení ve věci žalob, které podali proti MŽP někteří výrobci a provozovatelé některých KS, jež se v konečném důsledku domáhají zrušení stávajícího nastavení systému zpětného odběru v ČR.

Většina těchto aktů má destruktivní charakter, nesměřuje k věcné stránce problematiky zpětného odběru a zpracování elektrozařízení, nýbrž se snaží využít údajných procesních pochybení při správních řízeních vedených MŽP v souvislosti s příslušnými zápisy výrobců a provozovatelů KS do Seznamu výrobců elektrozařízení včetně využití některých mezer a právních nepřesností v právních normách.

Jsem toho názoru, že tento nežádoucí destruktivní stav právní nejistoty je důsledkem odlišného chápání smyslu a cíle zpětného odběru elektrozařízení. Naše společnost, která je založena, vlastněna, řízena a kontrolována výhradně výrobcí elektrozařízení, má jediný předmět čin-

nosti, a to je provozování KS výhradně za účelem plnění zákonných povinností výrobců.

Ve smyslu tohoto předmětu činnosti také jedná, což se ne vždy dá tvrdit o společnostech s jinou vlastnickou strukturou. Naši zakladatelé a vlastníci spolu s dalšími výrobci zapojenými do našeho kolektivního systému jsou soutěžiteli na trhu elektrospotřebičů, a nikoli soutěžiteli na trhu s elektroodpadem.

Výrobci elektrozařízení, zapojení do našeho kolektivního systému, chápou plnění svých povinností týkajících se vysloužilých elektrozařízení jako součást životního cyklu výrobku, který začíná fází jeho designování s cílem dosáhnout nejen dobrých funkčních a užitných vlastností výrobku, ale také jeho snadné a efektivní likvidace na konci jeho „života“. Tento přístup je veden výhradně ekologickými aspekty, nikoli podnikatelskými zájmy v této oblasti.

Naopak někteří provozovatelé KS po celých pět let neustále hovoří o trhu na poli zpětného odběru, o monopolech a potřebě soutěžit v oblasti sběru elektroodpadu apod. Tento odlišný přístup, který zjevně není motivován pouze ekologickými aspekty, pak vede k destruktivnímu chování ve smyslu výše uvedeného.

Podařilo se tedy tyto překážky definitivně odstranit, anebo některé z nich přetrvávají?

Zatím ne. Zmíněné prostředí právní nejistoty výrobců – a tím i provozovatelů kolektivních systémů a dalších participantů v systému – je tu stále. Pohybujeme se

po takových vlnách, v určitém období je problémů více, v jiném méně. Snad k zlepšení tohoto stavu napomůže připravovaná novela zákona, kdy a v jaké podobě bude přijata, je však zatím neurčitě.

Co považujete z pohledu kolektivního systému ELEKTROWIN za největší úspěch tohoto pětiletého období?

Nechci vyzdvihovat ani hodnotit úspěšnost jednotlivých činností v průběhu pětiletého období. Všechny naše dílčí aktivity jsou nastaveny a řízeny tak, aby jako celek byly tím, co vede k naplnění naší strategie v oblasti zpětného odběru a zpracování vysloužilých elektrozařízení. Jsem přesvědčen, že se nám to daří.

Námi provozovaný kolektivní systém je největší a nejsilnější v ČR, směle se můžeme měřit s většinou kolektivních systémů působících v Evropě. Dlouhodobě zajišťujeme více než polovinu veškeré recyklace elektroodpadu v ČR. Za pět let činnosti se nám podařilo vytvořit stabilní společnost provozující kolektivní systém s dynamickým rozvojem.

Množství recyklovaného elektroodpadu v našem systému roste meziročně až o 30–40 %, dochází k výraznému rozvoji naší sběrné sítě, vždyť v této síti má veřejnost k dispozici téměř 7300 sběrných míst. Naše projekty jsou pozitivně vnímány širokou veřejností, ví se o nás dnes již prakticky všude. Tyto pozitivní ohlasy na naši činnost – a zejména její výsledky – nás zavazují i do budoucnosti.

ELEKTROWIN a.s. za pět let své činnosti zajistil zpětný odběr a recyklaci více než 80 000 tun vyřazených spotřebičů. Toto množství si laik asi těžko dokáže představit. Jak byste je názorně přiblížil, k čemu byste je přirovnal?

Ano, toto množství je úctyhodné, ale máte pravdu, že bez jeho „polidštění“ většinu lidí mnoho neřekne. Pokusím se je přiblížit na několika přímech.

Tak tedy, 80 000 tun vyřazených spotřebičů představuje hmotnost jedenáctinásobku Eiffelovy věže v Paříži, zůstane-li doma, je to sedminásobek žižkovské televizní věže v Praze. Kdybychom všechny tyto spotřebiče rozložili na plochu, zabraly by asi 19krát větší plochu, než jakou má pražské Václavské náměstí. Myslím, že pro představu o rozměru tohoto čísla uvedené příklady postačí.

Hovoří se o tom, že materiály z vysbírání spotřebičů se díky vysoce odbornému přístupu ve vašich partnerských zpracovatelských závodech daří až z 90 % znovu využít při výrobě nových potřebných věcí. Které to jsou?

Je to pravda, dokonce v některých případech jsou konstrukční materiály a komponenty výrobců využitelné i z více než 90 %. Kromě získání druhotných surovin, hlavně železa a některých neželezných kovů, jsou stále více využitelné i plasty. Vyrábí se z nich třeba ozdobné disky kol automobilů, různé komponenty stavebních a izolačních materiálů apod. V této oblasti je obrovský potenciál pro nové technologie sloužící k využití vytříbených materiálů a do budoucna lze očekávat dynamický rozvoj tohoto oboru.

Dalším argumentem ve prospěch fungování systému zpětného odběru jsou ekologické přínosy. Ty jsou ale poměrně obtížně vyčíslitelné. Můžete je přesto nějak kvantifikovat?

Mohu uvést dva příklady, na kterých lze dokumentovat ekologické přínosy a úsporu energií. Zůstaňme u čísla 80 000 tun ekologicky recyklovaného elektroodpadu. Toto množství představuje úsporu elektrické energie v takovém množství kilowatthodin, které odpovídá roční spotřebě téměř 60tisícového města v Česku. Ekologickým zpracováním tohoto množství elektroodpadu se zabrání vzniku asi 900 000 tun CO₂. Uvádí se, že odborným zpracováním jedné vysloužilé chladničky se zabrání vzniku takového množství CO₂, které vznikne při ujetí zhruba 14 000 km automobilem.

Nejvíce elektroodpadu se recykluje v Norsku – přibližně 17 kg na obyvatele ročně. Češi se loni podle odhadů dostali až na 5,6 kg. To sice představuje špičku mezi novými členskými zeměmi EU, v porovnání s celou Skandinávií je to ale stále jen zlomek. Můžeme se někdy vyrovnat těm nejvyspělejším zemím?

V každém případě o to musíme usilovat. Nebude to snadné a nebude to hned. Navíc, v tomto ohledu nejvyspělejší země se ve svém úsilí nezastaví a nebudou na nás čekat, až je doženeme. Důležité je, aby se mezi námi pomyslné nůžky nerozevíraly, ale aby tomu bylo přesně naopak.

Společnost ELEKTROWIN je stejně jako dosud i nadále připravena k tomuto úsilí přispívat rozhodující měrou.

(red)

foto: Martin Šlehofer

ZPĚTNÝ ODBĚR LONI STOUPL O TŘICET PROCENT

Češi se v třídění elektroodpadu opět zlepšili. Loni odevzdali 58 123 tun elektroodpadu, což je o celou třetinu více než v roce 2008. Z tohoto množství ELEKTROWIN zajistil zpětný odběr 28 515 tun, tedy téměř 50 %. Co do počtu kusů, předal k recyklaci 1,4 milionu elektrospotřebičů; následuje ASEKOL s 17 190 tunami, REMA Systém s 6327 tunami, Retela sebrala 5042 tun a EKOLAMP 1053 tun.

Díky těmto výsledkům překročila Česká republika cíl daný Evropskou unií – každý občan ČR tak vloni v průměru odevzdal 5,6 kg elektroodpadu.

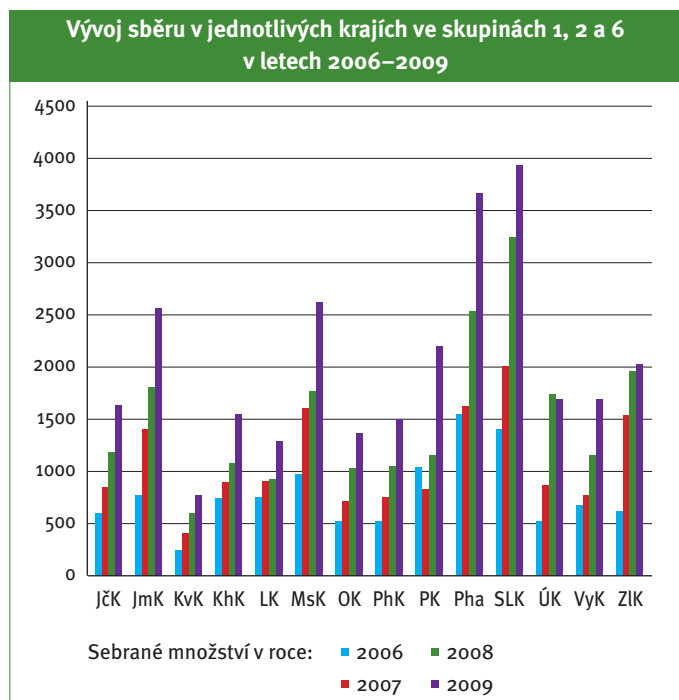
V některých krajích se ale lidé činili velmi svědomitě – nejvíce v Plzeňském kraji, kde dokázali odevzdat k recyklaci téměř 6 kg, ve Zlínském 5,81 kg, na Vysočině 5,32 kg a ve Středočeském kraji 5,04 kg. Nejméně se třídilo v Ústeckém

kraji – 3,27 kg a Moravskoslezském kraji – 3,51 kg. Pozitivní je, že i v těchto krajích došlo oproti roku 2008 k nárůstu.

Česká republika vykazuje nárůst ve sběru a recyklaci vysloužilých elektrozařízení opakovaně. Konkrétně kolektivní systém ELEKTROWIN zaznamenává každoročně nárůst objemu odebraného elektroodpadu o 30 až 40 %. Hlavním důvodem je systematicky vynakládané úsilí na pro-

hlubování povědomí občanů o nutnosti třídění, zásadní vliv na pozitivní výsledky má současně stále rozšiřování sítě míst, kde mohou lidé již nepotřebné spotřebiče odkládat. Další místa tvoří servery, školy. ELEKTROWIN spolupracuje v současnosti se 717 sběrnými dvory v 550 městech a obcích po celé ČR, s 2257 posledními prodejci elektrospotřebičů, které vybavil speciálními koši na drobné přístroje, v roce 2009 se podílel na zajištění mobilního svozu elektroodpadu v 4116 obcích a městech bez sběrného dvora. Celkem tak veřejnosti poskytl 7243 sběrných míst.

Stále se také zvyšuje zájem občanů o separaci odpadů, a jak ukazují dosažené výsledky, i v případě vysloužilých elektrospotřebičů se dá předpokládat, že v letošním roce zpětný odběr elektroodpadu zaznamená nárůst. Odhaduje se, že by každý občan ČR mohl odevzdat až 6,5 kg elektroodpadu.

Zpětně odebraná elektrozařízení na osobu (v kg)

kraj	rok 2009	rok 2008	procentuální nárůst, rok 2008/2009
Plzeňský	5,92	3,12	+90 %
Zlínský	5,81	4,92	+18 %
Vysočina	5,32	4,04	+32 %
Středočeský	5,04	3,96	+27 %
Praha	4,89	3,66	+34 %
Pardubický	4,80	3,30	+45 %
Královéhradecký	4,74	3,64	+30 %
Liberecký	4,47	3,42	+30 %
Karlovarský	3,95	2,94	+34 %
Jihočeský	3,90	2,98	+31 %
Jihomoravský	3,80	2,92	+30 %
Olomoucký	3,77	2,86	+32 %
Moravskoslezský	3,51	2,56	+37 %
Ústecký	3,27	3,02	- 8 %
celkem ČR	4,45	3,38	+32 %

S ELEKTROODPADEM ZATOČÍ DALŠÍCH 80 MĚST A OBCÍ

Informační kampaň na podporu zpětného odběru a recyklace vysloužilých elektrospotřebičů zahájila 2. ročník.

Symbolickým otočením Slunečnice štěstí zahájila 13. dubna moderátorka Šárka Kubelková v centru Prahy druhý ročník rozsáhlé informační kampaně kolektivního systému ELEKTROWIN *Zatočte s elektroodpadem*. Během jara a podzimu osloví formou ekoshow obyvatele 80 měst a obcí po celé republice s cílem upozornit je na důležitost zpětného odběru vyslou-

žilých elektrozařízení a jejich recyklace a současně připomenout 5. výročí založení kolektivního systému ELEKTROWIN.

„Značná část české veřejnosti o možnostech odevzdání použitých elektrospotřebičů k recyklaci stále ještě není dostatečně informována. Právě proto jsme se rozhodli vyrazit do ulic a výhody recyklace

občanům ukázat přímo v jejich městě," objasňuje podstatu Roman Tvrzník, generální ředitel kolektivního systému ELEKTROWIN, a dodává: „Přestože ve srovnání se zbytkem Evropy na tom Češi nejsou špatně, severské země nás převyšují i čtyřnásobně.“ V loňském roce každý

Čech nechal v průměru recyklovat 5,6 kg elektroodpadu.

Všichni, kdo mají zájem, se během kampaně dozvědí, jak probíhá recyklace elektrospotřebičů, jež běžně používají ve svých domácnostech, z čeho se skládají, že téměř všechny se dají recyklovat a až 90 % jejich hmotnosti bývá znovu využito a že díky recyklaci se šetří přírodní zdroje surovin i značné množství energie.

Program informační kampaně *Zatočte s elektroodpadem* zahrnuje interaktivní naučné kvízy, ekopohádku či řadu soutěží o hodnotné ceny. Speciální aktivity jsou připraveny pro děti. Dopoledne je vždy vyhrazeno žákům základních a středních škol, odpoledne patří široké veřejnosti.

V rámci kampaně má každý také možnost odevzdat již nefunkční či nepotřebná elektrozařízení. Čím více se jich sejde, tím lépe – a nejen pro životní prostředí. Zúčastněná města mezi sebou také soutěží. Třem z nich, kde se podaří vybrat nejvíce elektroodpadu na obyvatele, věnuje ELEKTROWIN finanční odměnu na projekty na podporu sběru.

V loňském premiérovém ročníku se kampaň *Zatočte s elektroodpadem* uskutečnila rovněž v 80 městech a obcích Česka a lidé s nepotřebnými spotřebiči skutečně zatočili. Předali jich k recyklaci téměř 65 tun, nejvíce v přepočtu na obyvatele v jihočeském Rudolfově – 0,817 kg. V průměru v každém místě lidé přinesli 180 spotřebičů. Jak využijí letošní kampaň, bude jasné po 15. říjnu, kdy ukončí svoji pouť ve Strašicích na Plzeňsku.

Přesný harmonogram kampaně s daty jednotlivých zastávek je k dispozici na: www.zatocteselektroodpadem.cz. Nově nás také najdete na facebooku.

foto: archiv ELEKTROWIN a.s.

INTENZIVNĚJŠÍ SPOLUPRÁCE S KRAJI

K zvýšení objemu elektroodpadu předaného k recyklaci by měla v letošním roce pomoci i intenzivnější spolupráce mezi kolektivním systémem ELEKTROWIN a jednotlivými kraji České republiky.

Užší forma spolupráce bude spočívat v podpoře a propagaci zpětného odběru v jednotlivých regionech. Kolektivní systém spolu s krajem vypracují projekty, které zahrnou konkrétní podpůrné akce, jež se během roku postupně zrealizují. Hlavním tématem bude zvýšení objemu

zpětně odebraných elektrozařízení díky vyšší úrovni informovanosti občanů o tom, jak správně nakládat s elektroodpadem a kde najdou pro ně nejdostupnější místa zpětného odběru. Maximální pozornost bude věnována i jednotlivým obcím kraje, aby získaly zevrubné informace o možnostech bezplatného odběru vysloužilého elektrozařízení v rámci systému provozovaného společností ELEKTROWIN. V současné době kolektivní systém již uzavřel smlouvu s kraji Jihomoravským, Plzeňským, Libereckým a Vysočina.

WEBOVÉ STRÁNKY ELEKTROWINU V NOVÉM

Nabídnout návštěvníkům webových stránek společnosti ELEKTROWIN komfort při vyhledávání informací, prezentovat se moderní a nápaditou grafikou, to byl cíl přestavby internetových stránek kolektivního systému.

To, že se záměr podařil, dokazuje anketa, která hodnotí vzhled webových stránek. Tři čtvrtiny návštěvníků webu, kteří se současně zapojili do ankety, hodnotí vzhled webových stránek kladně. Jestliže jste ještě změnu internetových

stránek nezaregistrovali, rozhodně je navštivte.

Na www.elektrowin.cz můžete vyjádřit své názory v anketách, které budeme průběžně připravovat.

SKORO VŠECHNA ENERGIE, KTEROU UMÍME VYUŽÍVAT, MÁ PRAPŮVOD V ENERGII ATOMOVÝCH JADER

...tvrdí česká jaderná fyzička, nyní předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Ing. Dana Drábová, Ph.D., která poskytla exkluzivní rozhovor našemu zpravodaji.

Do škol se pomalu vrací „civilní obrana“, i když jako „ochrana člověka za mimořádných událostí“ s důrazem na „zmírňování následků živelních pohrom, havárií s únikem nebezpečných látek do životního prostředí a dalších nehod, které mohou ohrozit životy a zdraví obyvatel a způsobit velké materiální škody“. Do jaké míry se dnes máme ještě obávat neřízené štěpné reakce – ať už v podobě černobylské katastrofy, nebo válečného konfliktu s nasazením jaderných zbraní?

Možná se to zdá jako hraní se slovíčky, ale „ochrana člověka za mimořádných situací“ daleko lépe vystihuje, co je opravdu v dnešním světě třeba lidí učit. Svět se mění a my musíme být připraveni na jiné situace než před dvaceti lety. Množí se extrémní přírodní jevy, jejich důsledky pro čím dál víc městskou populaci jsou vážnější. Roste riziko energetické nouze a s tím související riziko vážného narušení běžného života. Nesmíme pustit ze zřetele možné zlovolné činy, které mohou způsobit velké ohrožení a škody. To jen pro příklad. Na druhou stranu skončením studené války riziko ozbrojeného konfliktu s použitím jaderných zbraní významně pokleslo a zejména v Evropě můžeme být v tomto ohledu momentálně celkem v klidu.

Jen na okraj: I když v Černobylu došlo k náhlému prudkému zvýšení výkonu

reaktoru, s jaderným výbuchem nemá tato havárie nic společného. Jaderné elektrárny se prostě z podstaty jako jaderné bomby nechovají.

Kdyby k takovému konfliktu skutečně došlo, může jej vůbec někdo přežít? Řečeno historickou terminologií školní výuky z dob studené války – bylo by lepší „zalehnout nohama k epicentru“, nebo se pořádně podívat na atomový hřib, protože „takovou podívanou už nikdy nezažijeme“?

Naštěstí známe jen dva případy válečného použití jaderných zbraní, oba s velmi tragickými následky. Už v Hirošimě a Nagasaki se ukázalo, že rozhodující je síla výbuchu, to, zda k němu dojde ve vzduchu, či na zemi, a vzdálenost od jeho epicentra. Řada obyvatel obou měst přežila, nemálo do dneška. Další informace máme ze zkoušek jaderných zbraní v letech 1946–1980. Velmi neeticky byli častokrát ve vzdálenosti několika kilometrů od epicentra účinkům výbuchu vystaveni vojáci a nejednou i civilisté. Takže cynicky řečeno, vidět známý hřib ještě nutně neznamenalo okamžitou smrt, pokud byl člověk v takové vzdálenosti, aby se vyhnul tlakové a tepelné vlně. Tato vzdálenost už rovněž významně omezuje přímé účinky záření. Nesmíme však opomenout riziko

vyvolání rakoviny v důsledku ozáření. Ta se může projevit až po mnoha letech.

Umíte si představit, že by se uskutečnila víze spisovatele Ondřeje Neffa, přestala by existovat elektrická energie jako taková a svět by se ponořil do „tmy“, respektive by se vrátil k využívání světla a tepla ohně a síly zvířat, přinejlepším parního stroje?

Představit si to dovedu, pan Neff velmi realisticky, místy až brutálně, popisuje, co by nastalo. Prostě návrat do středověku se všemi doprovodnými jevy. Ale lidé jsou velmi adaptabilní živočišný druh, dříve nebo později by si našli způsob, jak žít. A krok po kroku stále pohodlněji. Jen by jich napřed značně ubylo, jejich kvalita života by prudce klesla a společenský řád, na který jsme zvyklí, by se rozpadl a vznikl by jiný, vhodný pro přežití v nastalé situaci.

Jak blízko bychom se takovému stavu přiblížili, kdybychom přestali využívat energii z jádra?

Na to se můžeme dívat různě. Na jedné straně energie, kterou dnes umíme využívat, má (snad kromě energie přílivových vln) svůj prapůvod v energii atomových jader. Sluneční energie je energie jaderné fúze, fosilní paliva obsahují zakonzervovanou sluneční energii, geotermální energie je důsledkem jaderných přeměn uranu a thoria v zemském nitru a tak bychom mohli pokračovat.

Na druhé straně, dnešní jaderné elektrárny pokrývají přibližně 6% světové spotřeby energie (15% spotřeby elektřiny). Kdybychom se jich vzdali, způsobí to různým zemím různě velké potíže, ale ke „tmě“ by to nevedlo.

Přestat se snažit o novou generaci jaderných elektráren a zejména o zvládnutí jaderné fúze by byl nesmysl, protože tyto technologie v budoucnu mohou významně přispět k řešení energetického hlavolamu, který civilizace založená na využívání fosilních paliv bude muset spíš dříve než později řešit.

Životní cyklus současných jaderných elektráren je vyčíslen na zhruba 100 let, to ale zahrnuje i jejich projektování a výstavbu na začátku a kultivované ukončení činnosti s likvidací jejich pozůstatků na konci. Jak dlouho vlastně budou schopny dodávat do sítě energii?

Mluvíme-li o životním cyklu 100 let, předpokládá se 60 let vlastního provozu. To je dnes už běžně dosahovaná doba a také základní požadavek pro nově budované elektrárny.

O alternativních zdrojích přestala většina spotřebitelů uvažovat jako o lákavé vizi budoucnosti v okamžiku, kdy začali dostávat účty za jejich skutečné využívání. Přesto zásoby fosilních paliv i uranu lidstvu jednou dojdou, zatímco sluneční záření, vítr a biomasa ještě nějaký čas

zůstanou. Zkusíte odhadnout, jakou část dnes běžně užívaných domácích spotřebičů by tyto zdroje dokázaly samy o sobě „utáhnout“?

Běžně publikovaný odhad reálných možností obnovitelných zdrojů pro pokrytí světové spotřeby elektřiny je 25% až jedna třetina, rozhodně však ne hned, spíše v polovině 21. století. A bude to ze začátku opravdu drahé, takže rozvojové země nejsou nijak velkými fanoušky využití obnovitelných zdrojů. Ale prognózy jsou tu od toho, aby se často netrefily. Tak uvidíme.

Spočítáte, kolik elektrických spotřebičů používáte doma a v práci vy sama? Vybaví se vám, aniž byste musela obejít všechny místnosti a udělat „inventuru“, nebo jsou tak samozřejmé, že by to byl obtížný úkol?

Jsem tak průměrný Čech. Takže: lednici, mrazák, bojler, sporák, mikrovlnku, varnou konvici, pračku, vysavač, sekačku trávy, pilu, několik dalších nástrojů pro dům a zahradu, televizi, videorekordér, audiověž, počítač. Svítím a topím.

V práci zejména počítač, kopírka a zařízení pro videokonferenci. A kávovar, jsem státní úředník. To je tak všechno, na co si vzpomenu od stolu. Fyzickou inventuru jsem opravdu neprováděla.

Které z těchto pomocníků byste oželela, kdybyste musela – například kvůli nedostatku energie?

Ty, které se starají o zábavu. Topit mohu i dřevem, kotel mám kombinovaný. Už toho docela dost pamatuji, takže ze zkušenosti vím, že spousta věcí dřív musela jít bez elektřiny. Ale nic příjemného to nebylo. Svícení a uchovávaní potravin už si bez elektřiny dovedu představit těžko.

Který ze spotřebičů, jež používáte, je nejstarší a který jste pořizovala jako zatím poslední?

Lednice a televize nám dobře slouží už

přes deset let a doufám, že ještě vydrží. Naposledy jsem koupila před rokem set-top-box, protože mi bylo líto vyhodit fungující televizi. A musela jsem shánět, protože naše televize je tak letitá, že nemá scart.

Kdy jste se naposledy zbavovala vysloužilého spotřebiče a jakým způsobem? Byl to pro vás problém, stála třeba stará lednice dlouho za dveřmi, než jste sehnala odvoz?

Před několika lety sporáku, bylo to jednoduché, odvezli si ho místní hasiči při železné neděli.

Ing. Dana Drábová, Ph.D.

- V letech 1980–1985 studovala Fakultu jadernou a fyzikálně inženýrskou ČVUT, obor Dozimetrie a aplikace ionizujícího záření. Absolvovala diplomovou práci *Měření neutronů a stanovení dávky od neutronů pomocí mikrodozimetrie*, získala titul Ing.
- Od roku 1994 do roku 2000 se věnovala doktorskému studiu v oboru jaderná fyzika, získala titul Ph. D.
- V letech 1985–1995 pracovala v Centru hygieny záření Institutu hygieny a epidemiologie – později Státního zdravotního ústavu –, kde se zabývala ochranou před škodlivými účinky ionizujícího záření. Od roku 1992 byla zástupkyní vedoucího Ústředí radiační monitorovací sítě České republiky.
- V období let 1995 a 1996 byla ředitelkou odboru havarijní připravenosti Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, v letech 1996–1999 pak ředitelkou Státního ústavu radiační ochrany.
- Od 1. listopadu 1999 je předsedkyní Státního úřadu pro jadernou bezpečnost.

foto: Wikimedia.org

MOTIVAČNÍ PROGRAM PŘÍSPÍVÁ K ZVÝŠENÍ ÚROVNĚ ZPĚTNÉHO ODBĚRU

O získání podpory z Motivačního programu kolektivního systému ELEKTROWIN usiluje stále více smluvních obcí. V loňském roce ho využilo 76 obcí, což je o 25 obcí více než v předešlém roce, a vyčerpaly o téměř 300 000 korun více než v roce 2008.

Z Motivačního programu na podporu zvýšení míry zpětného odběru vysloužilého elektrozařízení a kvalitního zabezpečení sběrných míst putovalo v roce 2008, kdy byl spuštěn, do smluvních obcí 1 855 000 korun. V loňském roce již tato finanční odměna stoupla na 2 146 000 korun. A jak ji obce využily? Ve sběrných dvorech investovaly 320 000 korun do shromažďovacích prostředků, 604 000 do manipulační techniky, 530 000 do mechanického zabezpečení, 332 000 do elektronického zabezpečení a 360 000 korun do zpevnění plochy.

Také v letošním roce mohou smluvní obce Motivační program využít. Při splnění daných kritérií má každá obec nárok na finanční odměnu např. za mechanické nebo elektronické zabezpečení sběrného místa – ať již celého sběrného dvora, anebo prostoru shromáždění spotřebičů –, za pořízení shromažďovacího skladového kontejneru pro velké spotřebiče, nebo, dle parametrů kolektivního systému ELEKTROWIN i pro malé spotřebiče, zlepšení dopravní obslužnosti zpevněním plochy sběrného místa či obce zapojené do nového systému WINTEJNER za pořízení vysokozdvížného vozíku. Na obci je, aby zvolila sama, co považuje za potřebné s ohledem na zkušenosti s provozem sběrného místa.

Motivační program je zaměřen na zvýšení míry sběru kompletních spotřebičů, a to pomocí podpory zabezpečení sběrného místa proti nevídaným návštěvníkům – což je stále jeden z nejpálčivějších problémů. Při splnění podmínek a předložení žádosti s požadovanou dokumentací bude finanční odměna uhrazena do 30 dnů od schválení kompletní žádosti.

Motivační program je rozdělen do čtyř stupňů s odměnou od 15 000 do 50 000 korun. O výši odměny rozhoduje splnění kritérií, která v první řadě odrážejí výtěžnost sběru spotřebičů (vyjma chlazení) na obyvatele za čtvrtletí.

Základní program je postaven na komunikaci prostřednictvím informačního systému RECOS®, která je s ohledem na množství partnerů kolektivním systémem ELEKTROWIN preferována. V základním programu je uvedeno i kritérium přístupnosti sběrného místa pro prodejce, kterým se tak umožňuje v případě potřeby bezplatně využít předání spotřebičů.

První úroveň programu předpokládá splnění všech předchozích požadavků, navíc však požaduje závěr provedené kontroly bez závad. Snahou je motivovat k dodržování všech smluvně stanovených

požadavků a zároveň pozitivnější přístup k prováděným kontrolám, které se tak mohou stát prostředkem k získání finančního příspěvku.

Druhá úroveň programu již předpokládá jistý komfort – jednak pro dopravce, ale také ve způsobu shromažďování, proto je od této úrovně již možné financovat nejen zabezpečení sběrného místa, ale také např. manipulační techniku.

Třetí úroveň zvyšuje hodnotu příspěvku v případě, že je dosaženo více než 0,5 kg na obyvatele sběru VS a MS za čtvrtletí a elektrozařízení je zabezpečeno v uzamčené budově.

Poslední dvě úrovně jsou určeny obcím zapojeným do systému WINTEJNER, a to na pořízení doporučeného vysokozdvizného vozíku, a obcím, které mají zájem zprostředkovat sběr menších spotřebičů občanům, i když nemají sběrný dvůr, a to prostřednictvím pořízení a obsluhy venkovních kontejnerů.

Součástí programu je pět motivačních kritérií, jež blíže specifikují především prostředky na zabezpečení zpětně odebraných spotřebičů a sběrného místa, jako např. mechanické či elektronické zabezpečení nebo uzavřený, uzamykatelný shromažďovací prostředek, případně vybavenost sběrného místa s ohledem na zlepšení dopravní obslužnosti. Toto

Tento PŘEDMĚT byl pořízen s finančním příspěvím společnosti ELEKTROWIN a.s.

ELEKTROWIN a.s., Michelská 300/60, 140 00 Praha 4
tel.: 241 091 843, fax: 241 091 834, e-mail: sber@elektrowin.cz, www.elektrowin.cz

kritérium se vztahuje na vybavení pořízené i v roce 2009.

Pokud obec splní základní kritéria pro určitou kategorii, zajistí si samostatně zvolené vybavení z motivačních kritérií

a doklad o pořízení tohoto vybavení společně s fotodokumentací přiloží k žádosti, obdrží příspěvek náležející k příslušné kategorii.

foto: archiv ELEKTROWIN a.s.

WEEE FORUM POTVRDILO: ROK 2009 BYL ÚSPĚŠNÝ!

Podle výroční zprávy WEEE Fora došlo v loňském roce opět k nárůstu zpětného odběru elektroodpadu. Současně se snižovaly náklady na jeho sběr, dopravu i zpracování.

V roce 2009 se kolektivním systémům, které jsou členy WEEE Fora, podařilo zpětně odebrat **dva miliony tun elektroodpadu**. Je to o 30 % více než v roce 2008, kdy se sebralo **1,5 milionu tun** vysloužilých elektrozařízení.

Tohoto výsledku se podařilo dosáhnout zejména proto, že všechny členské organizace investovaly miliony eur do kampaní zaměřených na zvýšení povědomí spotřebitelů o zpětném odběru a současně vložily finanční prostředky do vybudování sběrných sítí. Vybrané **dva**

miliony tun odpovídají přibližně dvěma třetinám oficiálně vykázaného zpětného odběru elektrozařízení v celé Evropě.

Fakta uvedená ve výroční zprávě WEEE Fora

- Kolektivní systémy odebraly více než 65 % z celkového objemu vysloužilých elektrospotřebičů prostřednictvím obecních sběrných dvorů. To ukazuje, že tato zařízení měst a obcí jsou nejvýznamnější součástí sběrné infrastruktury.
- Celkem 29 z 39 členů WEEE Fora vynaložilo **382 milionů eur** na sběr, dopravu a zpracování elektroodpadu, včetně administrativního a organizačního

zabezpečení, a vybralo **1,3 milionu tun** vysloužilého elektrozařízení. To činí v průměru na jeho recyklaci a zpracování zhruba 0,30 EUR/kg, ELEKTROWIN dosáhl hodnoty 0,27 EUR/kg.

- Za posledních několik let dokázala většina kolektivních systémů snížit náklady skoro ve všech kategoriích vysloužilých spotřebičů. Je to důsledek snížení nákladů na zpracování.
- Do kolektivních systémů, které jsou členy WEEE Fora, je zapojeno 17 000 výrobců elektrického a elektronického zařízení.
- Osm systémů – členů WEEE Fora dosáhlo příjmů z velkých domácích spotřebičů (vyjma chlazení) v průměrné výši 0,40 EUR/kg.

NOVINKA – MALÝ STACIONÁRNÍ KONTEJNER

Ve snaze co nejvíce přiblížit občanům místa zpětného odběru, zejména pro odkládání drobných vysloužilých elektrospotřebičů, nabídl ELEKTROWIN v rámci svého motivačního programu finanční odměnu pro obce, které si pořídí a instalují na vytipovaná místa malé stacionární kontejnery na menší elektroodpad.

Kontejner na malé spotřebiče má přesně určené parametry, a to jak velikostní, tak i barevné, včetně polepů na nich. Pro zjednodušení motivačního programu v letošním roce doporučuje nejen výrobce, který je schopen tyto parametry dodržet, kontejnery vyrobit a obcím dodat, ale poskytuje kontakt na reference z měst, kde již kontejnery pořídili a provozují je.

Základní podmínky, které musí splnit žadatel o instalaci malého kontejneru

Zámecce pořídí kontejner nebo kontejnery (max. 1 kontejner na 500 obyvatel) a umístí na všechny čtyři strany kontejneru

neru samolepky aplikované odbornou firmou tak, aby byla zajištěna jejich dlouhodobá životnost (odmaštění polepované plochy, přesné umístění apod.).

Současně se zavazuje z umístěných kontejnerů svázat bagy se spotřebiči do místa zpětného odběru nebo jiného sjednaného místa a ukládat je dle smluvních podmínek, předávat je do systému zpětného odběru provozovaného společností ELEKTROWIN a.s. a v neposlední řadě udržovat kontejnery v řádném stavu, aby sloužily svému účelu – umožnění občanům odkládat malé spotřebiče a propagace zpětného odběru.

Součástí kontejneru je výbava k jeho ukotvení, je však nutné počítat se zabudováním kotvícího zařízení, které je třeba zabetonovat.

Motivační program pro rok 2010 je popsán v informační brožuře *Podpora zpětného odběru v obcích 2010*, kterou si lze stáhnout na webových stránkách společnosti v sekci *Obce a sběrné dvory/Důležité informace/Motivace k zvýšení zpětného odběru 2010*, nebo se

pro získání bližších informací obraťte na naše externí spolupracovníky.

Kraj...

- Karlovarský, Ústecký, Středočeský a Liberecký:
Ing. Lenka Uskokovičová – e-mail: lenka.uskokovicova@elektrowin.cz
- Plzeňský, Jihočeský, Vysočina:
Ing. Petra Machová – e-mail: petra.machova@elektrowin.cz
- Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský:
Ing. Marcela Zuzánková – e-mail: marcela.zuzankova@elektrowin.cz
- Královéhradecký, Pardubický a Jihomoravský: Petr Kondýšek – e-mail: petr.kondysek@elektrowin.cz

PUTUJÍCÍ KONTEJNER JE OPĚT NA CESTĚ

Do mobilního kontejneru, který vloni vyslal ELEKTROWIN do mikroregionů v celé republice, lidé nanosili téměř 307 tun elektroodpadu.

Projektem *Putující kontejner*, který měl v loňském roce svoji premiéru, vyšel ELEKTROWIN vstříc malým městům a obcím bez vlastního sběrného dvora, aby se i jejich obyvatelé mohli jednoduše a přitom ekologicky zbavit vysloužilých elektrospotřebičů. A využívali této možnosti pilně.

Putující kontejner procestoval 349 obcí s celkovým počtem 239 300 obyvatel v 24 mikroregionech České republiky a sebralo se do něj dohromady 306 831 kg elektroodpadu, který putoval k recyklaci. Nejvíce se ho přitom odevzdalo v mikroregionech Plzeň-jih – 71 730 kg, Podřipsko 39 400 kg

a Novoměstsko – 34 205 kg. V přepočtu na obyvatele se nejvíce vybralo ve svazku obcí Prachaticko – 6,61 kg, ve svazku obcí Úpa – 5,48 kg, v mikroregionech Telčsko – 3,852 a Podřipsko – 3,848 kg. Projekt se setkal s velkým ohlasem. Uzamykatelný mobilní kontejner již zase putuje od obce k obci a polyká vysloužilé spotřebiče. Přesný termín, kdy budou moci tuto službu ve své obci využít, se lidé dozvědí prostřednictvím obecních úřadů a informativních letáků. *Putující kontejner* šetří obcím životní prostředí i obecní kasu a letos navštívil již 10 svazků čítajících 186 obcí. Akci zajišťuje ELEKTROWIN na své náklady.

BROŽURA PRO PARTNERSKÉ OBCE

Pro jednodušší orientaci v možnostech navázání spolupráce, o příležitostech, jak využít nově realizované projekty, i o možnostech informování veřejnosti, vydal ELEKTROWIN brožuru *Podpora zpětného odběru v obcích 2010*. Je nesporné, že jen díky dobré spolupráci s obecními a městskými úřady se daří meziročně zvyšovat objem zpětně odebraného vysloužilého zařízení a jen díky ní se také podařilo splnit limity Evropské unie na množství elektroodpadu vybraného v České republice na osobu. Aby výsledky ve zpětném odběru byly i nadále příznivé a obce a města pokračovaly v dosavadním trendu, přichází ELEKTROWIN i letos s nabídkou

motivačního programu. Právě jeho aktuálními podmínkami, kritériím i souvisejícím finančním odměnám je v brožuře věnován hlavní prostor. Součástí obsahu je rovněž zevrubný popis, jak funguje nový systém WINTEJNER určený pro sběrné dvory nebo *Putující kontejner* určený naopak pro obce, které sběrný dvůr nemají. Brožura byla zaslána všem obcím, které mají s kolektivním systémem uzavřenu smlouvu a pro další zájemce je k dispozici na vyžádání: info@elektrowin.cz, nebo ke stažení na webu: www.elektrowin.cz/cs/obce-a-sberne-dvory/dulezite-informace/motivace-ke-zvyseni-zpetneho-zpetneho-odberu-2010.html.

CD PRO OBCE AKTUALIZOVÁNO

K zvýšení informovanosti občanů o správném nakládání s vysloužilými elektrospotřebiči prostřednictvím místních zpravodajů, radničních listů apod. připravil ELEKTROWIN pro města a obce v pořadí již třetí vydání CD.

Vše, co je třeba vědět o zpětném odběru elektrozařízení, je zpracováno do série informačních článků. Kromě aktualizova-

ných článků z CD 2008 a CD 2009 jsou součástí obsahu články zcela nové, ke každému tématu je přiloženo i několik fotografií k použití dle vlastního výběru a plakáty, které na objednávku zašle ELEKTROWIN obci zdarma.

Články i fotografie lze použít i bezplatně, po zveřejnění jednoho článku obdrží obec odměnu 1000 Kč + DPH.

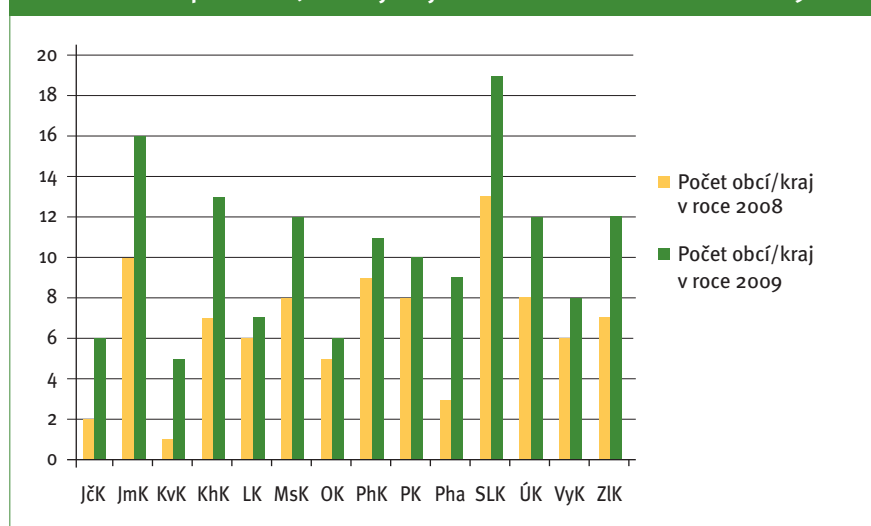
Zvláštní adresář inzerce obsahuje dokumenty ve formátu .pdf, budou-li zveřejněny jako inzerce v informačním zpravodaji, uhradí ELEKTROWIN příspěvek ve výši 2000 Kč + DPH. Lze je využít i jako informační leták např. na vývěsní tabuli.

Veškeré články, jakož i inzeráty je možné použít opakovaně ve více číslech – **maximální příspěvek na jednu obec činí 5000 Kč/rok 2010. Nabídka platí do 31. října 2010.**

V roce 2009 zveřejnilo článek nebo inzerce v obecním zpravodaji 146 obcí. V 409 výtiscích obecních novin se objevil 335krát inzerát a 251krát článek. Informace o zpětném odběru se tak dostaly téměř k 964 000 obyvatel v rámci celé České republiky.

Nabídku využily zejména obce menší velikosti, o čemž svědčí i to, že z celkového množství jich 88%, tedy 128, bylo s počtem obyvatel do 10 000.

Porovnání počtu obcí, které využily informační CD v letech 2008 a 2009

WINTEJNERY JIŽ POMÁHAJÍ SBĚRNÝM DVORŮM

Během letošního roku plánuje ELEKTROWIN rozmístit po republice několik set speciálních velkoobjemových kontejnerů.

Pro zefektivnění a zkvalitnění zpětného odběru elektroodpadu spustil v prvním čtvrtletí letošního roku kolektivní systém ELEKTROWIN svůj nový projekt WINTEJNER a začal do sběrných dvorů rozmísťovat první speciální velkoobjemové kontejnery – WINTEJNERY.

Záruka lepší ochrany elektroodpadu před vandaly, vyšší materiálové využití, usnadnění manipulace s velkými spotřebiči – tak lze shrnout přednosti WINTEJNERŮ v praxi. Jde o dva typy speciálně upravených uzamykatelných kontejnerů ABROLL 40 m³. Nezastřešené pro chladicí zařízení, pro ostatní spotřebiče (velké, střední a malé) jsou pak určeny kontejnery zastřešené s přístupem bočními rozdělenými dveřmi. Systém je založen na rotaci kontejnerů, po naplnění je na základě objednávky smluvní dopravce odveze ke zpracovateli a současně na jejich místo postaví výměnou kontejnery prázdné. Zpětně odebírané spotřebiče se tak ve sběrném dvoře již neukládají volně, ale přímo do kontejnerů, čímž odpadá pracná nakládka a vlastní odvoz elektroodpadu se i zrychlí. Prozatím ELEKTROWIN umístil více než 250 WINTEJNERŮ.

Kontejnery poskytuje kolektivní systém zdarma na vlastní náklady, zejména obcím, které s ním mají uzavřenu *Smlouvu o zajištění zpětného odběru elektrozařízení* a *Smlouvu o umístění kontejnerů*.

Ta může být uzavřena tehdy, jsou-li splněny základní podmínky ve sběrném dvoře: zpevněná plocha – asfalt nebo beton – pro umístění kontejneru, oplocení, uzamykatelnost přístupových vrat v době nepřítomnosti obsluhy, množství odebraného elektroodpadu odpovídající naplněnosti kontejnerů nebo setrvalé problémy s kompletností zpětně odebra-

ných elektrozařízení způsobené častým vykrádáním sběrného dvora.

Využívání WINTEJNERŮ je také zohledněno v kritériích motivačního programu pro obce, a to příspěvkem na podporu jejich naplněnosti pořízením ručního vysokozdvížného vozíku. Doposud této možnosti využilo 68 obcí.

foto: archiv ELEKTROWIN a.s.

ELEKTROWIN PODPOŘIL OSLAVY DNE ZEMĚ

Také v letošním roce se společnost ELEKTROWIN zúčastnila v mnoha městech a obcích oslav a ekologických kampaní pořádaných u příležitosti Dne Země.

Akce jsou již tradičně věnovány problematice odpadů s cílem naučit občany třídít je, správně s nimi nakládat a chránit životní prostředí.

Přítomnost společnosti ELEKTROWIN byla proto zřejmá – podpořit zpětný odběr elektrozařízení, vysvětlit veřejnosti, že odložením do popelnice se spotřebič mění v nebezpečný odpad, objasnit důležitost a význam recyklace. Navštěvníci akcí získali u stánku kolektivního systému nejen veškeré potřebné informace, ale také příležitost přímo na místě se zbavit vysloužilých elektrospotřebičů ze

svých domácností. A mnohde ji také hojně a rádi využili.

Pro děti pak byly připraveny zábavně-naučné soutěže. Velký ohlas u malých i velkých sklídila obří hra: *Šup do sběrného dvora*, která pomáhá dětem i dospělým upevnit zásadu, že vysloužilé elektrospotřebiče patří do sběrného dvora.

V letošním roce byly mezi navštívenými městy například Vysoké Mýto, Praha, Mělník, Česká Třebová nebo Olomouc.

foto: archiv redakce

EUROREBUS JIŽ POTŘETÍ ZKOUŠÍ Z EKOLOGIE

Tradičně v dubnu a květnu probíhají krajská kola vědomostní soutěže pro žáky a studenty Eurorebus, ke které se ELEKTROWIN připojil jako partner již potřetí.

V letošním roce navíc svou účast rozšířil o podíl na vydání metodických listů na podporu environmentální výchovy ve školách. Pedagogům bylo určeno i monotematické číslo časopisu Dnešní svět nazvané Odpady na Zemi, kde byla problematika elektroodpadů věnována podstatná část periodika. Jeho součástí bylo i CD s řadou praktických didaktických rad pro ekologickou výchovu.

To, že se povědomí o zpětném odběru zvyšuje a že se školy tématu nakládání s vysloužilým elektrozařízením a jeho recyklaci ve větší míře věnují, dokázaly i vědomosti soutěžících v krajských kolech soutěže Eurorebus. Jestliže jim otázky řešící problematiku zpětného odběru v prvních kolech soutěže dávaly pořádně zabrat, dnes si s nimi umí poradit.

ELEKTROWIN se s informačním stánkem zúčastnil všech jedenácti krajských kol. Mezi soutěžním kláním byl neustále

oblíben účastníky, kteří si mohli zahrát o drobné ceny hru *Šup do sběrného dvora*, doplnit si své znalosti z nabídnutých informačních materiálů a získat podrobné informace o projektu *Ukličme si svět!*.

Číslo časopisu Dnešní svět nazvané Odpady na Zemi, včetně DVD s pracovními listy, je možné si objednat (zdarma) na e-mailové adrese: marketing@elektrowin.cz.

UKLIĎME SI SVĚT! JDE DO FINÁLE

Poslední možnost, jak získat pro svou školu „cool“ zájezd nebo atraktivní vyučovací pomůcku, je právě nyní.

Třetí ročník projektu *Ukličme si svět!*, do kterého se aktivně zapojilo více než 170 škol v celé republice, bude ukončen v květnu. Je tedy nejvyšší čas využít pěkného počasí a ve svém okolí v rámci jarního úklidu sesbírat vysloužilé elektrospotřebiče a objednat svoz.

V druhém ročníku vybírali žáci a studenti ze zapojených škol více než 84 tun elektroodpadu, za oba ročníky bylo odevzdáno k recyklaci neuvěřitelných 103 000 kg vysloužilých elektrospo-

třebičů! To dokazuje, že mladým lidem není lhostejné, jak se chovají k životnímu prostředí, ale záleží jim na něm a snaží se je chránit. Už nyní se ukazuje, že výsledky z letošního kola budou ještě lepší. V mnoha místech, kde se školy do projektu zapojily, využívají občané těchto netradičních míst k zbavení se starých spotřebičů, a to zejména tam, kde obce nemají vlastní sběrné dvory. Nermalou měrou k propagaci zpětného odběru napomáhají žáci ze zapojených škol tím, že pro svou obec nebo místo, kde se škola nachází, organizují vlastní informační kampaně. Kampaň, o které škola informuje vyhlášovatele

projektu a doloží její průběh, může školu posunout výrazně dopředu v celkovém pořadí.

Výsledky třetího ročníku projektu *Ukličme si svět!* budou vyhlášeny 11. června v Praze v rámci finálového kola vědomostní soutěže Eurorebus. Poslední termín, kdy mohou školy požádat o svoz sesbíraných elektrospotřebičů, je 20. května.

Svozy nahlášené po tomto termínu budou započítávány do dalšího, v pořadí již 4. ročníku. Více informací najdete na webových stránkách: www.uklidmesivet.cz.

S VYSLOUŽILCI DO ZOO JIŽ POTŘETÍ

V úspěšném projektu *S vysloužilci do ZOO* pokračuje kolektivní systém ELEKTROWIN spolu se zoologickými zahradami v celé České republice i letos.

Jde o již třetí ročník, který odstartoval 24. dubna v ZOO Ústí nad Labem, a to příznačně u příležitosti oslav Dne Země.

Jestliže v počátcích realizace projektu, který vznikl z podnětu společnosti ELEKTROWIN, přijímali návštěvníci ZOO

možnost získat volňásek pro dítě či slevu na dospělé vstupenku za starý nepotřebný spotřebič poněkud nevěřičně, rychle si získala širokou oblibu. Jen v loňském roce se tak v zoologických zahradách vybralo přes 3,5 tuny elektroodpadu.

Volná vstupenka či sleva samozřejmě potěší, nicméně návštěvníci zároveň pozitivně hodnotí, že mohou spojit příjemné s užitečným a touto cestou se jednoduše a přitom ekologicky zbavit elektrospotřebičů, které v jejich domácnosti již dosloužily. To, že se chtějí k životnímu prostředí chovat zodpovědně nejen příležitostně, je také zřejmé z jejich zájmu získat u stánku kolektivního systému ELEKTROWIN veškeré informace o správném nakládání s elektroodpadem i v běžném životě.

Seznam akcí s termíny

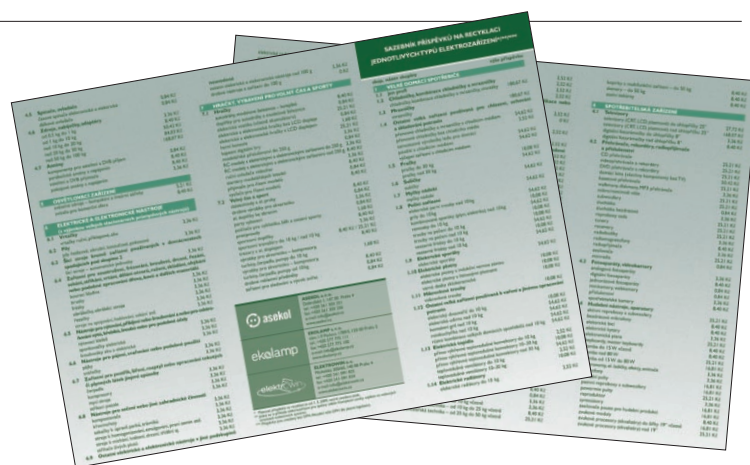
sobota	24. dubna	ZOO Ústí nad Labem
sobota	8. května	ZOO Olomouc
sobota	22. května	ZOO Brno
sobota	22. května	ZOO Liberec
sobota	29. května	ZOO Jihlava
neděle	6. června	ZOO Zlín
neděle	6. června	ZOO Hluboká
sobota	3. července	ZOO Ostrava
sobota	4. září	ZOO Děčín

Nový SAZEBNÍK PO ZMĚNĚ DPH

Vzhledem ke změně DPH v roce 2010 připravil ELEKTROWIN společně s kolektivními systémy Asekol a Ekolamp nový sazebník příspěvků na recyklaci jednotlivých typů elektrozařízení. Příspěvky jsou v sazebníku uvedeny bez DPH, jejíž aktuální výše se řídí platnou legislativou. Dotisk a distribuce sazebníků se budou realizovat do konce června, zatím je možné stáh-

nout si sazebník na internetových stránkách společnosti ELEKTROWIN na linku: www.elektrowin.cz/cs/o-spolecnosti/informovanost/informacni-materialy.html.

ELEKTROWIN má k dispozici i opravený vlastní leták pro spotřebitele, který zdarma na vyžádání zašleme: info@elektrowin.cz.

ZVYŠUJE SE KOMPLETNOST SPOTŘEBIČŮ, PROZRADILO VZORKOVÁNÍ

Vzorkování dodávek vysloužilých elektrospotřebičů u zpracovatelů potvrdilo v loňském roce významný trend. Neustále se zvyšuje nejen celkové množství zpětně odebraných spotřebičů, ale také hmotnost jednotlivých kusů.

„Průměrná hmotnost jednotlivých spotřebičů se neustále zvyšuje,“ potvrzuje provozní ředitelka společnosti ELEKTROWIN a.s. Tereza Ulverová a dodává přesná čísla: „Průměrná hmotnost chlazení v roce 2007 byla 42 kg, o rok později 44 a loni už 46 kg, u ostatních velkých spotřebičů se v letech 2007 až 2009 zvyšovala ze 46 nejprve na 49 a loni až na 52 kg.“

Znamená to dvě věci. Jednak se do zpětného odběru začaly dostávat velké chladničky kombinované s mrazáky, které začaly být populární před patnácti lety a kterých se domácnosti začaly zbavovat hlavně kvůli vysoké spotřebě energie. Podstatnější ale je, že se ke zpracovatelům začaly dostávat kompletnější spotřebiče.

„Zejména u chlazení to signalizuje, že dále ubylo amatérských demontáží, při nichž do ovzduší unikaly nebezpečné látky, především freony, s nimiž si dokážou poradit skutečně jen odborné zpracovatelské firmy, které ke spolupráci zveme podle velmi náročných výběrových kritérií,“ komentuje Tereza Ulverová.

Jak se provádí vzorkování

Vzorkování probíhá tak, že každý zpracovatel provede detailní kontrolu a záznam o složení dodávky, u níž končí číslo svazového listu nulou – tedy v praxi každé desáté. Zjišťuje a eviduje se přitom skladba dodávky podle druhů spotřebičů a jejich hmotnost podle druhu. Tento záznam se provádí do informačního systému RECOS® poskytujícího bázi, na jejímž základě se

uskuteční dopočet do celkového množství. To je známo z údajů o hmotnosti spotřebičů předaných zpracovateli podle objednávek jednotlivých sběrných míst. Struktura výkazu odpovídá finančním skupinám známým z přílohy ke smlouvě s výrobcem, což je důležité pro určení nákladů jednotlivých finančních skupin, a je tak zajištěno, aby nedocházelo ke křížovému financování.

V roce 2009 se tedy ve skupině 1 vysbíralo 26 358,562 tuny spotřebičů, ve skupině 2 celkem 2055,154 tuny a ve skupině 6 pak 102,081 tuny spotřebičů.

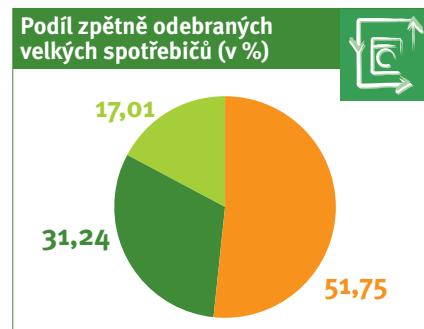
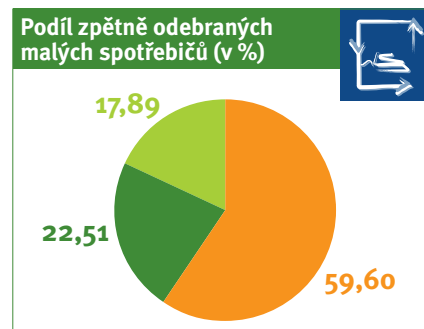
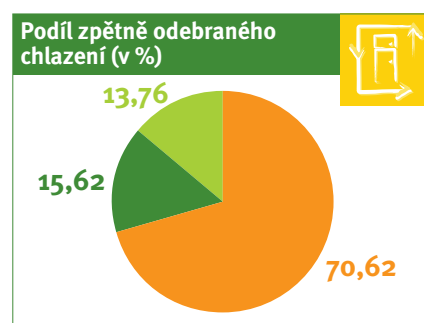
Obce vedou ve sběru chlazení

Ze stejné informační báze se vychází i pro dopočet zpětného odběru spotřebičů a zároveň podílu sběru jednotlivých skupin ve sběrných místech v obcích, u posledních prodejců a ostatních místech – např. ve školách v rámci aktivity *Uklidme si svět!*

U posledních prodejců vedou velké spotřebiče, kterých se tu vysbírá 31,24% z celkového množství, malých spotřebičů se zde sejde 22,51% z celkového množství a chlazení jen 15,62% z celkového množství. Na ostatní místa připadá 17,89% malých z celkového množství a 17,01% velkých spotřebičů z celkového množství a 13,76% veškerého chlazení z celkového množství.

V roce 2009 bylo provedeno 617 vzorkování u zpracovatelů. Bylo při nich vzorkováno 1770,288 tuny (9,87%) chlazení z celkového množství 17 929,357 tuny

zpětně odebraných spotřebičů, 561,138 tuny (6,61%) velkých spotřebičů z celkových 8495,536 tuny a 103,231 tuny (4,93%) ostatních spotřebičů z 2090,874 tuny.

- sběrná místa obcí
- poslední prodejci
- ostatní

Ze shromážděných podkladů vyplývá, že ve sběrných místech obcí se vysbírá procentně nejvíce, a to jak v chlazení (70,62% z celkového množství), tak i v malých (59,60% z celkového množství) a velkých spotřebičích (51,75% z celkového množství).

SYSTÉM ZPRACOVATELSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Výrobci mají, dle zákona o odpadech, povinnost vytvořit systém pro zpracování elektroodpadu a za použití nejlepších dostupných technik zajistit jeho zpracování, využívání a materiálové využití. Systém využití elektroodpadů musí navazovat na zpětný odběr elektrozařízení. Dále musí výrobce zajistit využití elektroodpadu předaného zpracovatelům v souladu se zákonem a dosáhnout minimálních procentních kvót přednostně opětovného použití a materiálového využití.

Z výše uvedených důvodů jsou ze strany provozovatele kolektivního systému kladeny na zpracovatele zvýšené nároky, a to jak v otázce evidence toku elektrozařízení ze sběrných míst, tak i výstupů ze zpracování. Každý ze zpracovatelů je také povinen strpět audit, který zjišťuje, zda jsou veškeré úkony v souladu se zákonem a se smlouvou, zda jsou v pořádku veškeré administrativní náležitosti a zda poskytované údaje o materiálovém toku odpovídají skutečnosti – tedy doložením dodacích listů nebo faktur s hmotnostmi materiálů získaných zpracováním.

ELEKTROWIN a.s. na podzim 2009 uspořádal výběrové řízení na zpracovatele s několika výraznými odlišnostmi. První z nich je jistě zavedení indexové ceny, kdy úhrada za zpracování se řídí hodnotou kovu, mědi a hliníku na trhu. Je to reakce na prudký výkyv cen v druhé polovině roku 2008, kdy výrazný pokles způsobil značné problémy mnoha zpracovatelům. K takové situaci již nedojde – zpracovatelé mají zaručeno, že indexová cena vždy pokryje jejich náklady. Druhou odlišností od předchozí smluvní spolupráce se zpracovateli je, že byly uzavřeny smlouvy na dobu neurčitou. Zpracovatelům, se kterými byla smlouva uzavřena, je tak dána

jistota pro plánování investic do zpracovatelské technologie.

Kolektivní systém ELEKTROWIN má vypracována kritéria pro zpracovatele elektroodpadů z elektrozařízení ze skupin 1 (velké domácí spotřebiče), 2 (malé domácí spotřebiče) a 6 (elektrické a elektronické nástroje), která:

1. upřesňují pravidla pro předávání spotřebičů a sběrných prostředků mezi dopravcem a zpracovatelem, co se týče termínů, lhůt, dokumentace a komunikace
2. stanoví povinnosti ohledně skladování spotřebičů před jejich zpracováním i materiálů a odpadů získaných zpracováním, kdy např. výrobky chlazení musí být vždy v poloze, při které nemůže dojít k úniku nebezpečných látek (tato povinnost se týká i sběrných míst a dopravců)
3. stanoví přesný postup a nejzazší termín zpracování
4. zavazují k dosažení maximálního možného využití získaných materiálů, minimálně v zákonem stanovené výši
5. ukládají povinnost provádět vzorkování u každé desáté dodávky, a to v detailu podle finančních skupin – počet kusů a hmotnost a rozlišení na tzv. starý a nový
6. ukládají povinnost sledovat kompletnost, zejména u spotřebičů s obsahem nebezpečných látek
7. ukládají povinnost pravidelně reportovat získaná data
8. podrobují zpracovatele kontrole ze strany provozovatele kolektivního systému a ukládají mu povinnost předložit veškerou požadovanou dokumentaci

foto: Martin Šlehofer

NOVELA § PLATÍ PŘES PŮL ROKU

Nové povinnosti, které vyplývají z takzvané baterkářské novely zákona o odpadech, musejí výrobci plnit od 19. září loňského roku. Prostřednictvím kolektivního systému ELEKTROWIN řeší plnění svých povinností přes 100 výrobců.

Za tu dobu už využilo možnosti zplnomocnit kolektivní systém ELEKTROWIN a.s. k uzavření smlouvy o společném plnění s KS ECOBAT více než 100 výrobců (dle údajů z dubna 2010).

ELEKTROWIN jejich jménem rovněž poskytuje KS ECOBAT informace o přenosných bateriích uvedených výrobcem na trh. Výše příspěvků se pohybuje od 4 do 7,85 Kč za kilogram prizmatických a válcových přenosných baterií, respektive od pěti do dvaceti haléřů za kus u knoflíkových přenosných baterií.

Kolektivní systém provozovaný společností ELEKTROWIN a.s. tak vychází těmto výrobcům vstříc ve snaze pomoci jim minimalizovat další administrativní zátěž a připravit pro ně jako pro své partnery efektivní řešení v souladu s § 31k a 31l zákona. Toto řešení by jim mělo především zajistit:

- zjednodušené vykazování zabudovaných či přiložených baterií nebo akumulátorů
- eliminaci nutnosti vytvářet finanční rezervy
- výjimku z povinného podání žádosti o zápis do Seznamu výrobců baterií

Novela už platí, prováděcí vyhláška se teprve chystá

Novela zákona platí už několik měsíců, prováděcí vyhláška k této právní normě je ale teprve ve vnějším připomínkovém řízení. Měla by obsahovat kromě jiného:

a) způsob, jakým osoby, které dovážejí

baterie nebo akumulátory, prokazuje celnímu úřadu dodržování zákazu uvádět na trh nebo do oběhu přenosné baterie s obsahem rtuti (Hg) a kadmia (Cd)

b) podrobnosti označování baterií a akumulátorů

Podrobnosti označování baterií a akumulátorů budou přitom řešeny předpisem EU, který vyjde nejdříve v listopadu 2010 a bude obsahovat řadu výjimek (pro vložené a zabudované baterie, většinu typů primárních baterií). Pro adaptaci tohoto předpisu pak bude platit lhůta 18 měsíců.

Efekt přináší nabízené řešení jen při správném využívání systému RECOS®.

RECOS®

Naplno se ovšem může pozitivní dopad nabízeného řešení plnění povinností výrobců projevit jen tehdy, budou-li výrobci důsledně a správně využívat k vykazování dat o počtu baterií uvedených na trh informační systém RECOS®.

Při přihlášení do tohoto systému platí stejný postup jako při vykazování elektrozařízení uvedených na trh. Systém je pro zadávání údajů o počtu elektrozařízení i baterií uvedených na trh vždy otevřen od 5. do 25. dne v měsíci. Je zároveň možné zadat hlášení za všechny baterie, které

výrobce uvedl na trh, bez ohledu na to, jakému kolektivnímu systému vykazujete vlastní EEZ. Výrobce se může v případě baterií rozhodnout, zda bude do RECOS® vykazovat každý měsíc společně s elektrozařízeními, nebo pouze jedenkrát za čtvrtletí, jak to ukládá smlouva s KS ECOBAT. ELEKTROWIN v každém případě zajistí předání souhrnného výkazu za výrobce jedenkrát za čtvrtletí.

První výkaz se podával za 1. čtvrtletí, tedy v období od 5. do 25. dubna do hlášení 3/2010. Další hlášení se budou následně podávat v souladu s běžným výkazem množství elektrozařízení uvedených na trh, tedy měsíčně nebo čtvrtletně.

Minimální vykazované množství činí 0,001 t (tj. 1 kg), fakturace příspěvku se provádí na stejné faktuře jako PHE (na samostatném řádku).

Jaké nové povinnosti je třeba plnit již s účinností novely zákona?

Výrobci, distributoři a poslední prodejci mají zakázáno uvádět na trh či do oběhu přenosné baterie s obsahem kadmia (Cd). Na požádání je nutné předložit kontrolním orgánům dokumentaci prokazující tyto skutečnosti (§ 31a, § 31b). Zákaz se nevztahuje na baterie pro nouzové nebo poplašné systémy, nouzové osvětlení, zdravotnické přístroje a bezšňůrové elektrické nástroje.

Dovozci (z území mimo EU) jsou povinni prokazovat celnímu úřadu dodržení podmínek zákazu rtuti a kadmia (Hg a Cd; § 31b odst. 3).

Výrobci (všechny subjekty uvádějící baterie na trh v ČR) jsou povinni označovat baterie grafickým symbolem (přeškrtnutá popelnice) a chemickou značkou v případě přítomnosti olova, kadmia nebo rtuti (Pb, Cd nebo Hg; § 31c).

Více informací lze nalézt v sekci výrobci na: www.elektrowin.cz.

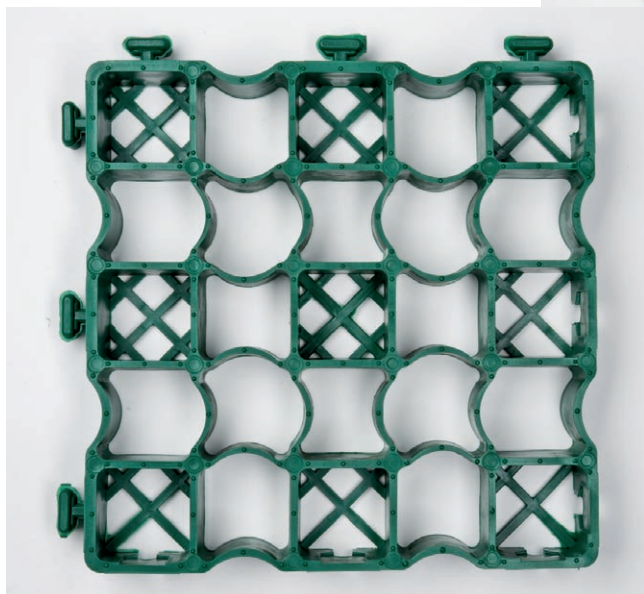
CO SE VYRÁBÍ Z VYSLOUŽILÝCH SPOTŘEBIČŮ?

Zpětný odběr vysloužilého elektrozařízení šetří životní prostředí i surovinové zdroje. Díky recyklaci se získané materiály vrací až z 80 % do výroby a poté do prodejen jako nové výrobky.

Jedním z produktů, v němž recykláty, konkrétně plastové, našly perfektní využití, je zatravnovací dlažba Puruplast. V dnešní době, kdy svěže zelené trávníky stále ustupují a místo nich se objevují betonové nebo asfaltové plochy, je zatravnovací dlažba ideálním řešením šetrným k životnímu prostředí. Splňuje pevnost tradičních povrchů, jako je beton nebo živичné směsi, a zároveň umožňuje zachovat přirozený travnatý ráz krajiny. Díky své zdravotní nezávadnosti, pěknému vzhledu a vynikajícím technickým vlastnostem je dobrým řešením nejen pro parkoviště, příjezdy ke garážím, odstavné plochy, chodníky, cesty a kolejiště, ale i jízdárny, paddocky, výběhy pro koně a další plochy

vystavené vysoké zátěži. Je vhodná také na dočasné stavební komunikace nebo provizorní zpevnění plochy. Zatravnovací tvárnice jsou jednoznačně skvělým řešením i pro všechny typy zahrad, na zajištěných svazích, pro zelená parkoviště, odstavné plochy, střechy, golfová hřiště.

Zatravnovací dlažba se vyrábí z plastového recyklátu se zásadním podílem polyethylenu, který se získává z průmys-

Čistý plast (PS – polystyren) získaný recyklací tvoří 30 až 40 % materiálu na výrobu zatravnovacích dlaždic

lových i komunálních odpadů a obalů. Materiál je UV stabilní a neutrální k životnímu prostředí. Tvárnice zachovávají přirozenou propustnost půdy pro dešťovou vodu, a tím i koloběh vody v přírodě. Případná likvidace zatravnovacích panelů je také velmi šetrná – materiál je totiž sto procentně recyklovatelný.

Výhody zatravnovací dlažby

- tvárnice fungují jako variabilní stavebnice, základní prvky mohou být obohaceny o speciální doplňky, které umožňují kopírovat tvar terénu
- výborné technické vlastnosti – tvárnice jsou maximálně odolné proti povětrnostním vlivům, UV-záření i kyselým dešťům
- snadná pokládka – díky speciálnímu systému zámků je pokládka tvárnic jednoduchá a rychlá
- zpevnění a zvýšení odolnosti – tvárnice zpevní i nerovný terén a přitom zachovají jeho přirozený ráz, po zpevněné ploše lze jezdit autem nebo na koni, aniž se poškodí – nosnost je 350 t/m²
- výrobce zatravnovací dlažby z recyklátu deklaruje lepší kvalitu a sto let životnosti, dlažby obsahují 30 až 40 % polystyrenového recyklátu

foto: Štěpán Bahenský

Tajenka - HESLO + 26 znaků.

DL

ANÉMIE	MAGMA	RAMENO
ANTONÍN	MAŽORETKA	REKAPITU-
BALETKA	MORAVA	LACE
BARBAR	MUNDŮR	REKON-
BEDEKR	NÁDRAŽÍ	STRUKCE
BERAN	NERVOZITA	REKREACE
BRAŠNA	NEW YORK	RENTABILITA
CENTR	NOVINA	REVIZOR
CESTOVATEL	OBNOS	SEKERA
ČINKA	ODHADY	SEVER
DABING	ODTAH	SLÁVIE
DEPEŠE	OHLAS	SLOUPNO
DRÁTOVNA	PAGODA	SRPEN
KASIČKA	PARAMETR	STRAHOVÁ-
KOMPOSTÉR	PAŽIT	ČEK
KONTEJNER	PESIMISTA	STVOL
KORYTO	PINZETA	TATRAN
KOŽKA	POHROBEK	TEATRÁLNOST
KRÁDEŽE	POZICE	TERAPIE
KRASAVEC	PŘEHLED	VÁČEK
LARVA	PŘESTÁVKA	VERANDA
LATINKA	PSINKA	WASHINGTON
LEDVINY	PSYCHIATR	ZEMINA
LOGISTA	PUKÉT	ŽAKÁR

-	L	E	T	A	V	O	T	S	E	C	K	U	R	T	S	N	O	K	E	R	
L	A	T	I	L	I	B	A	T	N	E	R	R	E	K	R	E	A	C	E	N	
A	P	K	O	V	A	V	K	T	Y	P	A	R	A	M	E	T	R	R	Š	R	
T	S	O	N	L	Á	R	T	A	E	T	M	N	N	S	S	D	S	P	E	A	
I	I	R	E	I	Á	L	P	T	O	Z	E	Í	I	I	A	L	E	V	P	B	
N	N	T	R	D	Č	J	S	R	Ú	D	N	U	M	M	O	V	I	B	E	R	
K	K	Í	E	E	A	N	Y	A	E	O	O	I	K	U	E	Z	E	T	D	A	
A	A	Ž	K	V	K	E	C	H	N	T	N	S	L	P	P	O	Z	I	C	E	B
P	E	A	A	R	E	W	I	N	T	E	J	N	E	R	V	O	Z	I	T	A	
K	O	R	P	K	Č	Y	A	O	P	E	O	E	S	D	E	L	H	E	Ř	P	
O	O	D	I	B	Á	O	T	S	O	D	R	Á	T	O	V	N	A	L	Ě	Ř	
M	R	Á	T	P	V	R	R	A	H	B	R	A	Š	N	A	I	O	O	A	E	
P	A	N	U	A	O	K	D	A	R	I	N	M	P	D	O	G	N	T	É	S	
O	N	K	L	D	H	N	D	V	O	O	N	A	O	I	I	K	A	Y	S	T	
S	É	E	A	A	A	Y	D	A	B	I	N	G	O	S	E	K	E	R	A	Á	
T	M	Č	C	R	R	R	T	N	E	C	A	M	T	I	Ž	A	P	O	R	V	
É	I	Á	E	S	T	V	O	L	K	P	M	A	Ž	O	R	E	T	K	A	K	
R	E	V	E	S	S	A	K	Č	I	S	A	K	Y	N	O	V	I	N	A		

●	Neteře	Značka lyží	Druh státu	Díry na punčošce	Pst	Vytyčený směr	●	Britský fyzik	Popinavá bylina (vikev)	Staročes. zájmeno (jenž)	Zjevení	●	Upotřebiti	Lékařská posudková komise	Vozkovo citoslovce	Hl. město státu USA Georgia	●	Odrůda brukve	Slavná herečka
Minerál							Unie Pás ke kimonu					Loketní kost Béloveská kyselka					Záchranná služba Laponec		
1. díl tajenky																			
Primitivní papírovina					Počítadlo Samice berana				Malý Eda						Domácí Aloisie Teslice (zast.)				
Citoslovce rezignace				Štětina čer. zvěře Záchrana (zast.)					Objemová míra v Nizozemsku					Cizí licho- kopytník Růžice					
●	Pikocou- lomb (značka)	Řasa na očním víčku Planetka					 zpětný odběr elektrozařízení www.elektrowin.cz					Jméno herečky Kačírkové					Ozaldivý papír	Batoň	
Prst						Laciná						Navléci na nohy (boty)	Pevnina v moři Klobouk (z maďar.)						
Milovník							Silná rýma	Německy „hvězda“	●	Karetní hláška	Podnik v Nyrsku Obdivování							Předložka Umělé vlákno	
●	SPZ Rych- nova n. Kn. Část atlasu				Jsoucnost Kouty				Nemluv- řáta								Polířba rybářů Slovenský „moře“		
Vyhynulý pštros				Trhat Obruba obrazu					Africká horečnatá nemoc Nálev						Římských 1049 Zasávat				Zde
Iniciály fotbalisty Panenky			Kruhový objezd Značka mlíček						Umělecké dvojice Nebezpečný odpad				Ochucovat soli Řidič středisko						
2. díl tajenky																			
Záduchy							Patlíčí kanad- skému zpěvákovi							Zasténání					Pomůcka: Atropos, ně, Swan, vat. KS

Tři vylosovaní výherci obdrží dárkový balíček od kolektivního systému ELEKTROWIN.
Vyluštěnou tajenku křížovky zašlete do 15. června 2010 na e-mailovou adresu: soutez@elektrowin.cz.

Naši poradci jsou tu pro vás

JSME S VÁMI

S čím vám mohou pomoci?

Pokud již máte uzavřenu smlouvu s kolektivním systémem:

- » zodpoví vám aktuální dotazy týkající se zpětného odběru elektrozařízení – počínaje vlastní realizací zpětného odběru, odměňování až po pomoc při získávání finanční a informační podpory
- » zajistí konzultaci k splnění podmínek a pomohou při vyplnění *Motivačního programu 2010*
- » pomohou vám při pořízení venkovních kontejnerů na drobné spotřebiče
- » pokud máte zájem o umístění WINTEJNERU – vyhodnotí, zda máte splněny podmínky pro jeho instalaci
- » pomohou při realizaci projektu *Lokální informační kampaně*

Pokud vaše obec dosud není zapojena do kolektivního systému:

- » mohou pomoci s uzavřením *Smlouvy o vytvoření místa zpětného odběru*
- » pomohou při registraci svazku či mikroregionu do programu *Putující kontejner*
- » informují o zapojení prostřednictvím mobilního svazu
- » nabídnou zapojení školy do projektu *Uklidme si svět!*

Na koho se můžete konkrétně obrátit?

Ing. Marcela Zuzánková

+420 777 295 335

Ing. Petra Machová

+420 724 215 535

Ing. Lenka Uskokovičová

+420 721 763 555

Petr Kondýsek

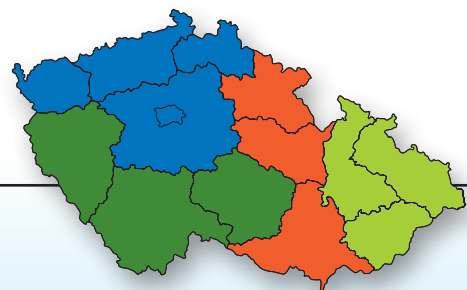
+420 724 149 899

kraj: Olomoucký, Moravskoslezský, Zlínský kraj

kraj: Jihočeský, Vysočina, Plzeňský

kraj: Karlovarský, Ústecký, Středočeský, Liberecký

kraj: Jihomoravský, Pardubický, Královéhradecký

ZATOČTE S ELEKTROODPADEM

EKO show přijede i do vašeho města!

Za každý odevzdaný elektrospotřebič si vytočte lákavou cenu.

Program	10 – 12 ³⁰ hod.	Naučně – zábavný program pro školy
	13 – 16 hod.	Bohatý doprovodný program Ekopohádka pro malé i velké INTERAKTIVNÍ NAUČNÉ KVÍZY A SOUTĚŽE O CENY

Pošlete vysloužilé elektrospotřebiče do dalšího kola!

Zatočte s elektroodpadem na FACEBOOKu. Staňte se fanouškem.

Společnost ELEKTROWIN bezplatně vybere a zrecykluje staré elektrospotřebiče.
Zbavte se velkých a malých domácích spotřebičů, elektrického a elektronického nářadí a nástrojů.

Více informací na www.zatocteselektroodpadem.cz

elektrowin